

annam, hebben
mil-litair en
Nieuwe Testa-
ment en al wat op
bond tot Israel
betreft, de be-
doeling der ge-
nege afdoende
hebben gedaan
geven, dat zijn
van ons zaad,
na zaad, omdat
bond duidelijk
naar op de Kerk
daarin dus wel
en, waaraan we
bij de bediening
n, wanneer naar
verbond Gods
kinderen, maar
n, dan mag de
bonds aan deze
n ook niet ont-
deze belofte
inderdaad sterk
n, die alleen de
loovigen wilden

genoeg gezegd,
belofte van het
et willekeurige
dieperen achter-
vanzelf. Bij den
teurnoitsprake;
heeft, berust op
et ons niet altoos
aan te geven,
iet zoo moeilijk.

arin het Genade-
althans zooveel
en geestelijke
telijke realiteit
de uitwendige
blijven. Indien
Gods geheel ont-
inderen zich een
gelooft openbaar,
an het verbond
zulk een geslacht
dienen, omdat de
lachten tot de Kerk
de van de Volks-
tegenwoordig kan
et is volkomen te
it zulke toestan-
inden insluiten,
anneer de ouders
oofs af te leggen,
oor de kinderen
men een belofte
l, de lijn der ver-
sten der vromen
aderen opwassen
willig, meent
wordt afgebroken
t deze kinderen
deverbond staan.
en met wat de
varing ons leert,
nen ons, dat de
ons aldus mogen
versprengt. Waar-
ende menschen
in van die gods-
komt het geloof
ren weer te voor-
ersrijnsel is nu
daaraan te dan-
oor Zijne weder-
alleen het geloof
bondslig in zulk
dit; maar daarbij
te worden gehou-
het geloofleven
aan het Word
en Geest mogen
en worden. Hier-
ft God de Heere
ad niet wijken.
ord Gods in een
kend en geloof
en doorgaan van
e. Hierin nu ligt
ndeverbond niet
de tweede gene-
te toch leven de
nua kleinkinderen
nneer de ouders
n van die groot-
ke invloed ten
en uitgaan. De
zels zoo sterk
et geloof, dat in
n zich gevormd
Lois, daaraan is
n al in dit
een geloofde
de Apostel door
te spreken, hoe
grootmoeder op
reest. Er is een
en de kinderen
schen de groot-
n, en zoolang er
en geestelijke
kleinkinderen kan
en verbonds nog
ater dan de derde
worden doorge-
de kinderen, maar
et verbond afket-
van een voort-
oort geen sprake.
toch in de relatie
n is gezegd: Ik
n uw zaad. Het
en het Genade-
vandaar dat de
ekering, hetzij bij
n, nog het geloof
en uit zulk een
zaads des ver-
der gaan kan
chzelf komt het
de overgroot-
hun achterklein-
maar ook wat
zen zulk een felt

sich een enkele maal voordoet, is de invloed
dener overgrootouders op de opvoeding hun-
ner achterkleinkinderen toch te gering om
daarmede rekening te houden. Natuurlijk is
het daarom niet onmogelijk, dat God de
Heere uit de vierde of vijfde generatie wer-
sommigen tot bekeering brengt, maar dat
geschiedt dan niet door den invloed, die
van den familiekring uitgaat, maar door de
prediking van het Woord, die van buiten
dien kring tot hen komt. Ze groeien niet
op in het Genadeverbond; van een „van
kindsbeen af onderwezen zijn in de Schrift“,
is bij hen geen sprake; ze werden geboren
in een kring, die voor Gods Woord niet
leefde; ze hebben van hun grootouders noch
ouders eenigen geestelijken invloed ten goede
ondergaan; de Geest en het Woord waren
uit dat geslacht geweken. En wanneer ze
desllettenstaande op later leeftijd geroe-
pen werden, dan is dat omdat God naar
Zijn vrijmachtig welbehagen hen als een
brandhout uit het vuur heeft willen rukken.
In zulke gevallen kan van een verbonds-
genade in dat geslacht geen sprake meer
wezen en mag de Kerk daarom de kinderen,
uit zulk een geslacht geboren, ook niet meer
doopen. De goedertierenheid des Heeren is
van eeuwigheid en tot eeuwigheid over
degenen, die Hem vrezen, zegt de Psalm-
dichter, en zijne gerechtigheid aan kinds-
kinderen, maar hij voegt er aan toe: aan
degenen, die zijn verbond houden en die
aan zijne bevelen denken om die te doen.
Tot de „kinds-kinderen“ mogen we gaan
van degenen, die Gods verbond houden,
maar verder niet.

Wel heeft men hertegen opgemerkt, dat
op andere plaatsen, zooals b.v. in Deut. 7: 9
en Psalm 105: 8, gezegd wordt, dat „God
die getrouwe God is, die het verbond houdt
en de weldadigheid tot in duizend geslachten“,
maar men vergat dan wat er op volgde:
„dien, die Hem liefhebben en Zijn geboden
houden.“ Doch ook afgezien van deze uit-
drukkelijke bijvoeging, waaruit reeds genoeg-
zaam blijkt kan, wat met dit woord is bedoeld,
is het toch voor ieder, die ook maar een oogen-
blik nadenkt, wel duidelijk, dat hiermede
niet bedoeld kan zijn, dat het verbond, wan-
neer het met een stamvader gesloten is,
looftgaat tot in het duizendste geslacht,
zels wanneer de daartusschen liggende
geslachten geheel aan het verbond ontrouw
zijn geworden. Ware dit toch juist, dan
zouden alle nakomelingen uit Abraham
gesproken, niet alleen Ismael, maar ook de
Ismaelieten, de Edomieten en de andere
volkstammen van Abraham afkomstig,
tot het genadeverbond behoord hebben, en
zouden de Joden nog ten huidige dage in
het genadeverbond staan. En nog sterker,
waar het genadeverbond toch niet pas met
Abraham gesloten is, maar Noach evenzeer
in het genadeverbond gestaan heeft, zouden
alle geslachten uit hem gekomen, d. w. z.
heel de menscheit, tot het genadeverbond
behooren. Men behoeft de consequentie van
deze opvatting opvatting maar te laten zien,
om terstond aan ieder te doen gevoelen,
dat dit de bedoeling van Gods Woord niet
kan wezen. Indien Gods Woord ons toch
iets klaar en duidelijk leert, dan is het wel
dit, dat het genadeverbond niet bij de andere
volken, zelfs niet bij de Ismaelieten en
Edomieten, schoon Abraham's nakomelingen,
maar alleen bij Israël gevonden werd. Het
Genadeverbond wordt door God bevestigd
tot in het duizendste geslacht, maar alleen
daar, waar men Gods verbond houdt en
dit niet moedwillig verbreekt.

Zelfs moet, om elk misverstand af te
wijden, ten slotte nog uitdrukkelijk her-
innerd worden, dat deze beperking evenzeer
geldt, gelijk uit Psalm 103: 18 blijkt, ten
opzichte van de kinds-kinderen. Al zijn de
grootouders geloofde leden der Kerk,
wanneer de ouders een openbaar goddeloos
en ergelijk leven leiden, zoodat de Kerk
zels genoodzaakt is geworden, hen uit haar
midden te verbanen, dan zouden we zeker
niet durven aanraden zulke kinderen nog
tot den doop toe te laten. Wel is er onder
ons Gereformeerde vaders verschil van
opvatting over dit vraagstuk geweest en
hebben sommigen gemeend, dat door de
excommunicatie der ouders het genadever-
bond van de kinderen, na die excommuni-
catie geboren, niet afgebroken werd, zoodat
ze gedoopt mochten worden, maar de meest
erzige Gereformeerden, zooals een Voetius,
waren van oordeel, dat men in zulke gevallen
de kinderen niet meer doopen mocht, zelfs
al waren de grootouders lidmaat der Kerk
en al wilden ze als getuigen bij den doop
van hun peetkind optreden. En ze vonden
daarbij niet alleen steun in het bekende
advies door Farel en Calvijn in een dergelijk
geval gegeven, maar ook het woord van
Christus zelf schijnt dit uit te wijzen. Wie
getexcommuniceerd is, is voor de gemeente
geworden „als een heiden“ (Matth. 18: 17).

en evenmin als men de kinderen van heide-
nen doopen mag, kan men ook de kinderen
van getexcommuniceerden doopen.

Het recht der grootouders om hun klei-
nkinderen ten doop te presenteren, wanneer
de ouders nog geen belijdenis des geloofs
hebben afgelegd en derhalve nog als on-
mondige leden der gemeente te boek staan,
mag derhalve niet in onbepaalde zin wor-
den verstaan. Dat recht is er, zoolang de
ouders nog niet allen band met de Kerk
verbroken hebben of door de Kerk als
verbrekers van het verbond Gods van de
gemeente zijn afgesneden. Het gebrek of
wil men de zonde der ouders, die nog niet,
door openlijke belijdenis des geloofs af te
leggen, in het Genadeverbond bewilligd
hebben, mag dan geen oorzaak wezen om
hun kinderen van den doop uit te sluiten.
Hier geldt de regel, dat de zoon niet zal
dragen de ongerechtigheid van zijn vader.
Al zijn de ouders ontrouw aan de roeping,
die krachten hun eigen doop op hen rust,
daarom mag dit niet gestraft worden in
hun kinderen, door aan dezen den doop te
onthouden. De straf zou daarmede op het
hoofd der onschuldige kinderen neerkomen,

2. HANDBOEK TEN DIENSTE VAN DE GEREFOR-
MEERDE KERKEN IN NEDERLAND VOOR HET JAAR
1913. 256 JAARGANG. OOSTERBAAN EN L. COINTRE.
Goes.

Met dit HANDBOEK is het evenzoo gegaan.
Als het JAARBOEKJE ten dienste der Jongelings-
verenigingen is ook het HANDBOEK ten dienste
van de Gereformeerde Kerken, hier tot dusver
onbesproken gebleven.

Voor staking van uitgave bestaat bij dit werk
echter allerminst gevaar, want een uitgever van
profeetie is te goed rekenen om op den lan-
gen duur een periodiek in de wereld te zenden,
die hem al maar door een schadepost zou
opleveren.

Nu, de arbeider is zijn loon waard en waar de
heeren OOSTERBAAN EN L. COINTRE hun Voor-
woord eindigen met een: „Moge onze arbeid
strekken ten nutte van ons kerkelijk leven“,
voeg ik er welgemeend aan toe: „Moge hun
arbeid ook strekken ten nutte van hun bedrijfs-
leven“.

Dit Handboek, dat mij gedurende vele jaren
dienst heeft gedaan, begroet ik weer met
sympathie.

„Vijf en twintig jaren was het reeds de wel-
kome gast in onze Gereformeerde Kringen“,
— zoo verzekeren de Samenstellers zelf, en ik
heb alle reden om ze gelijk te geven.

„Welkomte gast“, welkom vooral, omdat men
veel van hem profiteert, sal 't ook nu weer zijn.
Behalve een almanak en wat daar zoo bij
hoort, brengt dit Handboek een STATISTIEK
waarin men, op het stuk van kerken en predi-
kanten, alles kan vinden, wat men er redelijker-
wijze te vinden in verwacht.

Voorzover ik kan nagaan, kenmerkert deze
Statistiek zich door nauwgezette bewerking.
„Mocht hier of daar een vlekje aan ons werk
kleven, vergeet men dan bij de beoordeling
daarvan niet, dat het ons soms met de uiterste
beperkte moeite niet gelukte, van enkele kerken
de gewenschte gegevens te krijgen“, schrijven
de Samenstellers.

In het OVERZICHT achter hun Statistiek geven
zij o.m. op p. 283:
„Het totaal der klassen 54: 694 kerken, 554
dienst, predikanten, 171 vacatures, 44517
doopleden en ten Avondmaal toegelaten.“

In een afzonderlijke rubriek geeft het Hand-
boek alles wat op ONDERWIJS, BARMHARTIGHEID
en VERENIGINGEN betrekking heeft, terwijl de
rubriek IN MEMORIAM lezenswaardige levens-
schetsen bevat van de 10 in 1912 gestorven
predikanten; van een negental dieser dienaren
des Woords zijn daaraan toegevoegd de portretten.

3. A. VERLEUR te Watergraafsmeer. OVER
DE ONTSTAND VAN ONDERWIJZEN EN ONDERWIJS-
ZEREN VOOR DE ZONDAERSCHOLEN. Hensden.
A. Gesselle Meuberg, 1912.

Dese zakelijke en niet saakzinnig geschreven
brochure van 25 bladzijden is een REFERAAT
ten vorigen jare gehouden op de 38e Alge-
meene vergadering der Gereformeerde Zondags-
schoolvereeniging „Jachin“.

Het wakte daar zooveel belangstelling, dat
besloten werd het te laten drukken en bij de
vele ware en rake dingen, die de heer VERLEUR
er in zegt, laat zich die belangstelling ook
verstaan.

Just omdat ook deze Opleidingsvraagstuk,
naar ik weet, thans op vele plaatsen van ons
land druk besproken wordt, meen ik goed te
doen de lezing der verhandeling bijzonder
aanbevelen.

De referent bepleit hier allereerst de nood-
zakelijkheid, vooral in onze dagen, van een
opleiding voor wie aan de Zondagscholen
willen arbeiden.

Zulk een opleiding zou dan minstens drie
jaren moeten duren en begonnen worden op
het 16e jaar. Wat de leerstof betreft, zou de
Bijbelsche Geschiedenis hoofdvak moeten wezen,
met als bijvakken: de Bijbelsche Aardrijkskunde,
Omtersche zeden en gewoonten, Algemeene
Geschiedenis, voorzover zij met de Bijbelsche
in verband staat, en ook de Kerkgeschiedenis.

Aan kennis van de Geloofsleer, mag men onder-
stellen, dat het onze jongelieden, die op de
catechisatie en in de kerk onvooruitreffelijk
Heldalberger leerden kennen, niet geheel ont-
breken zal. Vaardigheid in spreken en vooral
in „vertellen“, wenscht de heer VERLEUR van
zelf ook onder de leervakken te zien opgenomen.

Mocht zulk een drievijgjarige opleiding, die in
steden en groote plaatsen zeker niet bezwaarlijk
is te verkrijgen, op kleinere plaatsen niet te ver-
krijgen zijn, dan dringt de referent er op aan,
dat op die kleinere plaatsen het personeel der
Zondagschool, bij zijn voorafgaande bespreking
van het op den volgende Zondag te behandelen
onderwerp, ook de toekomstige onderwijsers-
en onderwijzers toe late.

Men lese en overdenke dit, voor de toekomst
onzer Zondagscholen zoo warm berispte en
wel doordachte geschrift.

scheids vraag, wat de Confessie verstaat onder de
ware Kerk tegenover de valsche Kerk eenzijdig
en de secten anderzijds. Maar dan staat als ge-
meenschappelijke overtuiging vast, dat de Confessie
onze maatstaf is, en dat dus geen doopspraktijk
ons dwingen kan onze belijdenis aangaande de
ware Kerk in te ruilen voor de onderscheiding van
meer of min zuivere Kerken.

Toch heeft Dr. Doekes nog eene opmerking. Hij
heeft namelijk bezwaar tegen onze uitdrukking,
dat de Gereformeerden de Roomsche kerk en de
secten als valsche kerken betitelden, wijl onze be-
lijdenis van de secten niet spreekt als van valsche
kerken. Wij geven dit terstond toe, wat ons ook
zeer gemakkelijk valt, wijl wij dat niet beweer-
den. Doch Dr. Doekes zal niet durven zeg-
gen dat de Gereformeerden in het algemeen de
Sectkerken niet als valsche kerken betitelden.

Doch dit gaat buiten de kwestie om.

Voor ons tegenwoordig doel is het noodig na te
gaan op Dr. Doekes' enig gegrond bezwaar inbrengt
tegen onze stelling, dat de leer der pluriformiteit
der kerken indruischt tegen de leer onzer belijdenis
omtrent de eenheid der kerk.

Het schijnt dat Dr. D. van oordeel is, dat de
uitpraak van onze Belijdenis dat *buiten de kerk
geen saligheid is*, in strijd is met de voorstelling
van de pluriformiteit. Hij wijst daartoe op den
eersten zin van Art. 28 onzer geloofsbelijdenis:
„Wij gelooven, aangezien deze heilige vergadering
is eene verzameling dergenen, die salig worden, en
dat *buiten haar geen saligheid is*, dat niemand,
van wat staat of kwaliteit hij zij, zich behoort op
zichzelf te houden, om op zijn eigen persoon te
staan, maar dat zij allen schuldig zijn zich te
aanvaarden, te voegen en daarmede te vereenigen;
onderhoudende de eenheid der kerk, *zich onder-
werpende aan hare onderwijzing en tucht*.“

Wat wil Dr. Doekes hiermede bewijzen? Toch
niet dat er maar één kerkelijk instituut is buiten
hetwelk geen saligheid is! Als onze belijdenis zich
zo uitdrukt, wil hij gelijk hebben. Maar dan
zouden de Gereformeerden het wel met de be-
lijdenis niet eens zijn. Maar onze belijdenis spreekt
zo niet en kan zo niet spreken, omdat dit niet
Gereformeerde is. Onze belijdenis is geen handboek
voor dogmatiek of kerkrecht, waarin de verschil-
lende leerstellingen worden onderzocht, maar de be-
lijdenis van wat de H. Schrift omtrent bepaalde
saken leert, en dat wel naar eisch van bijzondere
omstandigheden en tijden. Al heeft de Gerefor-
meerde kerk de H. Schrift steeds beschouwd als de
enige bron en regel des geloofs, heeft zij de
leiding des Geestes niet miskend en heeft zij
eenheid en vastheid in de leer gewild. Zoo ook
heeft de Geref. kerk zich uitgesproken over het
wezen en de openbaring van Christus' kerk.

Rome identificeert het wezen van de kerk met
het zichtbaar gefatueerde instituut, zooals het
sich openbaart in de pauselijke kerk. Niet alzo
onze belijdenis. Zij spreekt van de kerk naar haar
geestelijke wezen, naar haar geestelijk onzichtbare
zijde, zoals zij ook naar buiten in hare zichtbare
zijde te voorschijn treden moet. En nimmer hebben
de Gereformeerden geleerd dat hun kerk is het
al der kerk; dat buiten haar institutionele open-
baring geen saligheid is. Wanneer Calvijn Inst. IV
8. 4 zegt dat de zichtbare kerk is de moeder der
gevolgen, en dat buiten haar school geen verge-
ving der zonden en saligheid is, dan spreekt hij
niet uit dat buiten de Gereformeerde kerk van
Geneve of van Straatsburg geen saligheid is. Calvijn
heeft dat wel anders bewezen.

Ook onze Belijdenis leert dat niet. Art. 28 gaat
uit van de stelling, dat de kerk is het mystieke
lichaam van Christus, een vergadering van ware
geloovigen, en dat buiten haar geen saligheid is,
maar wijl dat mystieke lichaam van Christus zich
openbaart in de vergadering van degenen, die den
naam van Christus belijden, spreekt zij secundair
uit dat buiten die zichtbare kerk, dat voor hen,
die de saligheid van Christus en zijne kerk ver-
schieden, geen saligheid is. Dit belijdt de kerk ook
in het koningschap van Christus, die een eeuwig
koning is, en zijn volk door zijn Woord en Geest
verzamelt en toebereidt voor zijne eeuwige heerlijk-
heid. Dit handhaaft ook de geïnstitueerde kerk op
aarde, dat zij, wanneer zij predikt en handelt naar
den wil van haar Koning in de hemelen, ook al
is het dan conditioneel, de sleutelmacht bedient.
Maar nooit of nergens belijdt de Gereformeerde
kerk dat het instituut van een bepaalde kerk
samenvalt met de zichtbare kerk van Christus op
aarde, en daarmede spreekt zij ook niet uit, gelijk
zij ook niet kan of mag uit spreken, dat haar insti-
tuut het al der kerk is. Daarmede is heel het be-
toeg van Dr. Doekes omgevalven.

„Zouwen, hij neemt in dit artikel: „Roomsche
of Gereformeerde (Ger. Tijdschrift 1909 bl. 19, 20)
zelf weer terug wat hij eerst gesteld heeft, gelijk
hij ook op bl. 500 jrg. van 1913 dit doet. Hij zegt
toch: „Geen regel zonder uitzonderingen, het is
waar. Niemand onder ons ontkent, dat er buiten
de Kerk kinderen Gods zijn, die eeuwig het lied
des Lams zullen medezingen in de triomfeerende
Kerk. Maar de uitzondering bevestigt den regel,
zoodat niemand ook hieraan een reden ontleent
kan, om aan de gebondenheid van de verlossende
genade aan het lidmaatschap der ware Kerk te
tornen.“

Wie uit de belijdenis, dat de Kerk is, de ver-
gadering der ware Christgelovigen, afleidt dat
men allen voor hare geloofsvragen moet houden, doet
verkeerd. Maar niet minder dwaalt hij, die uit het
bestaan, der hypocrieten de conclusie trekt dat de
genoemde definitie niet kan sien op de zichtbare,
georganiseerde Kerk. En zoo ook insake de salig-
heid aan de Kerk gebonden. Wie meent, dat er
geen mensch kan salig worden, omdat buiten de
Kerk geen saligheid is, vergeet, dat Gods genade
ook in het buitengewone weg meermalen zich liet
gelden. Maar omgekeerd zou het dwaas zijn, met
een beroep op de uitzonderingen den regel te ver-
werpen. De erkenning, dat er buiten de Kerk kin-
deren Gods ontdoen, doet niets af aan onze Be-
lijdenis, dat buiten de zichtbare, georganiseerde Kerk
geen saligheid is. Zoo hebben we rechts en links
tegen afwijking op onze hoede te zijn e.

Winnu, wat doet Dr. Doekes hier anders dan zijn
eigen stelling te spreken? Geen regel zonder uit-
zondering, ja, dit is wel het geval met een men-
schelijken regel, maar niet met den regel Gods.
Der regel is absoluut.

Het is fout van Dr. Doekes is, dat hij niet
genoeg onderscheidt, dat hij de zichtbare kerk naar
de belijdenis identificeert met het instituut eener
bepaalde kerk.

Wij wachten dan nog altoos op het bewijs, dat
de voorstelling van de pluriformiteit der kerk in
strijd is met onze Gereformeerde belijdenis omtrent
de eenheid der kerk.

Officiële Berichten.

Kort verslag van de Vergadering
der Classis Woerden van Geref.
Kerken op 20 Febr. 1913.

Namens de rospende kerk van Oudshoorn
opent Ds. van der Heyden de vergadering, laat
zingen Ps. 86: 6, leest Ps. 119: 89-96 en
gaat voor in gebed.

Bij onderzoek der credentia's bleken
alle kerken wettig vertegenwoordigd te zijn.
Het moderamen wordt aldus samengesteld: Ds.
Verrij praeses, Ds. Fleurke, scriba, Ds. Ros-
tink, assessor. De notulen worden na lezing
goedgekeurd. Een schrijven van J. v. d. W. te
W. wordt voor kennisgeving aangenomen.
De commissie tot het nasien der boeken van
den penningmeester voor de opleiding tot den
D. den W. brengt verslag uit. De boeken wer-
den in orde bevonden. Evenzoo de boeken van
den penningm. der Classis voor het Prov. Wees-
huis en voor hulpbehoovende studenten.

Hierwa wordt behandeld het praedicties van
de commissie insake het Kerkblad. Deze raadt
aan om op het voorstel der redactie van het

Kerkblad in de Classis Leiden in te gaan. Me
is een tegenvoorstel van de Rijn. Pervervening-
ing om door uitgave van een blad bij de
Rijn. Courant in de gevoelde behoefte te voor-
zien. De Classis besluit op dit laatste voorstel
in te gaan, en continueert de commissie ad hoc
om een regeling met deze vereeniging te treffen.

Verschiedene kerken zeggen hierna verhoogd
hunne bijdrage voor de Zending toe, wanneer
er op ons Zendingsterrein een eigen hospitaal
verrijft. Niet allen zijn echter bij machte de
50 pCt. verhooging, die gevraagd is tot di
doel, op te brengen. Velen zijn er echter toe
bereid. De vacaturebetreft worden aldus gere-
geld: Noorden Maart Ds. Gunst (2) April Ds.
v. d. Heyden (1) Mei Ds. Brouwer (2). Nieuw-
koop Maart Ds. Gispin (2) April Ds. van der
Heyden (1) Mei Ds. Verrij (2).

Roepende kerk voor den volgende keer is
Woerden. De vergadering wordt gesteld op
Woensdag 21 Mei. Bijdragen voor Rijn-Puilen
en voor hulpbehoovende studenten dienen dan
te worden meegebracht.

Hierwa sluit de assessor met dankzegging.

Namens de Classis
H. ENSEKINK,
h. t. assessor.

Buitenland.

N.-Amerika. De wet van de „Sier
in het Oosten.“

In N.-Amerika zijn er meer dan 25,000
maanen en vrouwen die een silveren ster
dragen als teken van de orde van de Sier
in het Oosten. In het voorgaande jaar werd
deze orde of vereeniging te Benares in Indië
gesticht. Mevrouw Annie Besant zocht in
Engeland leden voor deze orde te winnen.
De stichters spraken als hunne verwachting
uit, dat eerlang een machtige persoonlijkheid,
een groot geestelijke leermeester zou verschijnen.
Het doel van de orde is, hen, die de komst
van desen geestelijken leeraar verwachten, te
vereunigen en den weg voor dien leeraar voor
te bereiden. Mevrouw Besant zegt: „Spoedig
zal een groot geestelijk leider openbaar
worden, die onder vele namen en in onder-
scheidene tijden verscheen en wiens laatste
vleeschwording was als de Christus, die ge-
durende drie jaren van volmaakt leven de bood-
schap des lichts verspreidde. De tijd is nu ten
volle aangebroken, of bijna gekomen, voor de
verschijning van een anderen vleeschwording
van desen hoogsten leeraar.“

De Christus wordt dus door deze vrouw
gelijkgesteld met Boeddha, Mahomed en ande-
ren. De verschijning die nu voor de deur staat,
moet aan de wereld nog groter segen brengen
dan al zijn voorgangers. Al de vorige open-
baringen van den grooten leeraar zullen door
de te komen verschijning in de schaduw ge-
steld worden.

Men wil de orde van de „Sier in het Oosten“
over de geheele wereld uitbreiden. Zij is wel
een uitlooper van de Theosophische vereenig-
ing, maar de stichters zeggen uitdrukkelijk,
dat zij allen wil vereenigen die deelen in de
verwachting van de komst van den machtigen
leerbaar, welke belijdenis zij overigens mogen
toegeven. Zij beweren dat het kind, waarin
sich de leeraar openbaren zal, reeds op aarde
is. Door velen wordt een Hindoe jongeling van
16 jaren, Kristanmurti, gebeten, daarvoor auge-
geeld. Mevrouw Annie Besant heeft desen
jongeling in Indië opgespoord, zij ontving van
zijn vader toestemming om hem naar Engeland
mede te nemen. In zijn geboorteplaats in Indië
trok Kristanmurti als kind reeds de aandacht
vanwege zijn buitengewone hoedanigheden. Daar
vertelt men, dat dit zijn een-entertigste vleesch-
wording is en dat men zijn geslachten duizen-
den jaren terug heeft nagespoord. Theosophen
roemen zijn wonderlijke reinheid van natuur
en karakter. Op twaalfjarige leeftijd schreef
hij een boek in de Engelsche taal getiteld:
„Aan de voeten van den Meester“. Binnen een
jaar werd het in veertien talen overgezet. De
Theosophen zeggen dat niemand, hij zij Christen,
Boedhist, Jood of Mahomedaan, dit boekje
kan lezen zonder overtuigd te worden, hoe hier in
eenvoudig en schoon Engelsch de levende waar-
heid, waardoor men ingeleid wordt in het
Christusbewustzijn, wordt medegedeeld.

Een enkele aanhaling uit genoemd geschrift
kan ons doen sien van welken geest de jongeling
Kristanmurti is. Het heet daarin: „Welken
Godsdienst een mensch aankleeft, tot wat volk
hij behoort, komt er niet op aan; allen is van
belang de kennis, de kennis van Gods plan
met de menschen. — Want God heeft een plan,
en dat plan is evolutie. Wanneer een mensch
dat eenmaal heeft ingezien, en werkelijk weet,
kan hij niet anders dan er aan medewerken en
sich er mede vereenzelvigen, want het is zoo
heerlijk en schoon. En omdat hij de kennis
heeft, staat hij aan de zijde Gods, strijdend
voor het goede, en het kwade wederstaand,
werkende voor de evolutie en niet voor zelfucht.
Indien hij aan Gods zijde staat, is hij één
van ons.“

Het lichaam en de mensch zijn twee, en des
menschen wil is niet fomer wat het lichaam
begeert. Wanneer uw lichaam iets begeert, denk
dan na of gij het werkelijk wilt. Want gij zijt
God en gij wilt slechts wat God wil. Gij moet
diep in uzelven indringen om den God in u te
vinden en te luisteren naar zijn stem, welke is
uw stem.“

Het is duidelijk, dat dit niet anders is dan
Panthisme, lijfrecht in strijd met Gods Woord.
In „Eigen Haard“ vonden wij een portret
van Kristanmurti. Hij schijnt aan de Engelsche
Universiteit van Cambridge zijn kennis te willen
uithalen. Mevrouw Besant heeft in Engelsch-
Indië fiasco gemaakt. Wij beschouwen hare
poging om propaganda te maken voor den
nieuwen Messias als een nieuwe pijl die zij op
op haren boog heeft genomen.

WINCKEL.

Door Kinderen.

AAN VRAGERS.

Onze lezer W. te R. vraagt naar de betoekenis
van het volgende gedichtje uit de zestiende eeuw.

Veel kindscher als een kind
Dat vurig liep, genegen
Vijfwouter in den hof
Te vangen al den dag,
Veroot op 't valsche goud
Hetwelk het blinken zag
Schoon rood op wicken blauw
Van Phoebi licht beslagen,